

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Félévre 6 K., negyedévre 3 K. — f.
 Vidéken: " 0 " " 4 " 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debreczen, Főter, Lamprecht-palota, földszint,
 az udvarban hátul.

A béke utolsó napja.

Azt mondják, hogy most harc folyik és ezután jön a béke. Nagy tévedés; most még békeség uralkodik, a harc csak ezután jön. — Egyetlen szilánk tartja még a békét: a házszabály; a kormány most ezt is lerontja és kitor a végtelen harc kormány és nép között, osztrák mintára.

Magyarországon az osztrák uralom alatt már semminek sincs ereje. 1868-ban rendeletet bocsátottak ki a tisztek visszahelyezésére; a rendeletet sohasem hajtották végre. Garanciális törvényt hoztak, hogy vámtarifa nélkül nem szabad tárgyalni újabb vám-szerződések iránt és Olasz- és Németországgal a tárgyalások folynak. Törvény szerint már önálló vámterületünk van és mégis közösségben vagyunk Ausztriával. Költségvetésünk nincs és mégis fizetjük Ausztriának a katonai költségeket. A kiegyezési törvény szerint is van magyar hadseregünk és napiparancsban kijelentik, hogy olyan nem lesz soha, soha, soha.

Ex-lexben vagyunk és szedik az adókat; a községek végrehajtással is szednek be adókat. Nem lehet sorozni és mégis kétszer annyi embert hívnak be a törvények kijátszásával és megkerülésével, mint amennyit az ujonejtalék kitesz. Agyukat, hajókat gyártanak országgyűlési engedély nélkül és utólag kapják a felmentvényt.

Szóval Magyarországon a kormányok nem váltják be ígéreteiket. A közösséget Ausztria önmagának foglalja le; nem áll és nem ér semmi semmit. Egyetlen szalmaszál volt még, amibe az ugynevezett alkotmány belekapaszkodott és ezt az ugynevezett magyar kormány akarja elvenni a fuldokló magyar nemzettől, hogy teljesen kiszolgáltatasson bennünket Ausztriának.

Ma még van házszabály, holnap már megindul a harc a megsemmisítésére és egy hét múlva már aligha lesz házszabály. Szó, rendelet, törvény, házszabály mind romba dől, mert a makacs kormány helyén akar maradni és mint minden más kormány, úgy ez is csak

akkor maradhat helyén, ha magyar jogokat és magyar igazságot lábba tapos és az örökké éhes Ausztriát és katonai molochját kielégíti.

A legeredetibb pedig az, hogy a tiprás a haza nevében történik és a haza ellenségeinek tüntetik fel azokat, a kik nem akarják tűrni, hogy Magyarországon az egyetlen törvény Ausztria érdeke legyen.

Farizeusok működnek az ugynevezett béke helyreállításán, mely béke abból áll, hogy a magyar parlament mondja ki önmagáról, hogy neki más joga nincs, mint igent bólintani vagy mondani arra, a mit Bécs akar; mihelyt egyetlen hajszalnyival eltérünk Bécs akaratától, mihelyt csak egy másodpercre eszünkbe jut, hogy magyarok is volnánk: akkor gazemberek és csorda vagyunk, melyet fékezni kell, melyet le kell tiporni, agyon kell taposni.

Legyen vége a komédiának. Minek az a házszabályrevízió; minek az egész harc. Mondjoh le az egész törvényhozás és kérje aláíratott instanciában a hazug alkotmányosság helyébe az őszinte abszo-

A világ leggazdagabb embere.

John D. Rockefeller, ez a beteg, sötét-kedélyű és a világtól teljesen elzárkózva élő milliárdos, négy hónap óta egy kicsit újra feleledt keserű pesszimizmusából. És ezt a csodát az nagyapái örömeik művelték. John D. Rockefeller ugyanis nagyapapa lett és ezzel a tényssel megszabadult egyik legkellemetlenebb gondolatától. Ezután nem kell ugyanis attól tartania, hogy mérhetetlen vagyona, fia halála után az oldalági rokonság kezére jut és így elkallódik.

A nagy öröme azonban egy eszpp öröm is vegyült, mert a végzet egyelőre megtagadta a milliárdos nagyapától a fiú örökösét. Csak egy kis leánya és az unoka, a kit a nagyapapa kívánságára Abby Aldrichnak kereszteltek.

John D. és William Rockefeller, apa és fiú, most már újult erővel látnak a munka után, hogy a kis Abby Aldrich és az esetleg még eljövendő fiúörökös számára még több milliót és milliárdot halmozzanak egymásra.

Ez idő szerint Rockefeller a világ leggazdagabb embere; vagyonát öt milliárd koronára becsülik — Európában; az amerikai tulzási mánia azonban három milliárd dollárról, tehát 15 milliárd koronáról beszél.

Hogyha azonban meggondoljuk, hogy

ez a Rockefeller tizenhatesztendőskorában egy koldus suhanc volt, akinek talán tíz cent sem volt a zsebében, lehetetlen, hogy csodálattal ne adózzunk ennek az embernek lángesze iránt, a ki egy fél évszázad leforgása alatt a világ leggazdagabb emberévé tudta felküzdeni magát.

Rockefeller 1839-ben született és 1855-ben még egy ágról szakadt senki volt. 1856-ban azonban már 100 dollárnyi tőkéje volt és 1858-ban vagyona 500 dollárt tett ki. — Husz esztendőskorában már 1500 dollár megtakarított pénze volt Rockefellernek és 31 éves nem volt még, az 1500 dollár már 300.000 dollárra szaporodott bírtékában, 34 éves korában 1.200.000 dollár volt a Rockefeller vagyona, 44 esztendőskorában 26.000.000 dollár, 1893-ban, 54 éves korában 750.000.000 koronára becsülték a vagyonát. A következő 10 esztendőben meszerü gyorsasággal nőtt ez a vagyon és 1900-ban meghaladta már az egy milliárd dollárt is.

Rockefeller ezidőszent a petróleum-tröszt élén áll, a mely évenként 100.000.000 korona tiszta jövedelmet hoz számára. Jövedelmei azonban sokkal nagyobbak, és a többi milliót vasuti vállalatából halászsza ki. Van ugyanis tizenkét nagy vasutivállalata is. Az Egyesült-Államok legjövödelme-

zőbb és legnagyobb vonalai az ő parancsnoksága alatt állanak, ugyszintén a legnagyobb ólom-, vas-, réz- és kőszénbányák is.

Egy humorista egyszer azt mondta Rockefellererről:

— Ez az ember kiszívja az emberekből és a földből a velőt. Nem sokára a napot, a holdat, a csillagokat, az atmoszférát és az erőt is tröszt alá helyezi. Csak a halál ellen nem tud trösztölni, pedig a kaszáslegénytől jobban reitog, mint a leghatalmasabb konkurrensének titkos coupa-jaitól...

Rockfellert New-Yorkban csak nagyon ritkán lehet látni. Visszavonultan él a várostól mintegy órajársnyira levő gyönyörű villájában, a hol senkit nem fogad. Onnan intézi a hatalmas ember telefonon és távirat útján a nagy bérzeesatározásokat és Amerika, sőt az egész világ pénzpiacának műveleteit. Soha nem volt még ember hatalmasabb, mint ez a májbeteg, öreg ember!

Most nagyapái örömeiben is volt része; és máris azt beszél, hogy irtózatos vagyonának egyetemes örökösétl ezt a kis ujszülött lánykát tette meg. Hogy mennyi lesz ennek a leánynak egykor a vagyon, azt még, talán Rockefeller maga sem tudja

TOLNAI DÁNIEL Tavaszi és nyári cipők, remek

czipő-áruháza

fermákban

DEBRECZEN, PIACZ U. 49. SZ., POSTÁVAL SZEMBEN.

megérkeztek.

lutizmust. Tisza István nagyatyja Biharban adminisztrátor volt, hadd legyen az unoka egész Magyarország adminisztrátora.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház mai ülése. —

Az utolsó hadizenetet követi ma a legeslegutolsó. Tisza tegnapi ultimátuma után ma Nyíri Sándor fogja elmondani az obstruáló ellenzéknek, milyen szava lesz, ha tovább is okvetetlenkednek, s milyen derék hazafiak lesznek, ha vakon szavaznak Tiszának.

A felszólalása elé nagy érdeklődéssel néznek, de ennek inkább humoros az íze.

— Ha olyan ügyesen szól, mint tegnap Tisza, akkor biztos a béke! — nevetett Ugron Gábor.

De beszélhet akárhogy, mint Arany-szaju Szent János, ebből a szónoklatból is alig sarjadzik ki a béke olajfája. Nem szó kell itt, hanem cselekedet.

Napirend előtt Bakonyi Samu teszi a Kossuth-párt nevében szavát a delegációval kapcsolatos sérelmeket.

Perczel Dezső elnök háromnegyed tizenegy órakor nyitja meg az ülést. A jegyzőkönyvhöz Ugron Gábor szól, de ezuttal alaptalan volt a kifogása. A protokollumot hitelesítették is. Aztán bejelentette az elnök, hogy az anygkönyvvezetés reformjának megvitására kiküldendő ad hoc bizottság tárgyait holnap válasszák meg.

Delegáció és sérelmek.

Napirend előtt Bakonyi Samu szólalt fel. Pártja megbízásából szavát kell tennie a bécsi eseményekről. Azokat az eseményeket, amelyek a delegációnak ott ülésezése alatti végbe mentek. Kétszeresen kötelessége az most, miután Tisza véleményét már elmondotta. A miniszterelnök nem tartja fontosnak, hogy a magyar miniszterek Bécsben tanácskozzanak. Pedig ez nagyon fontos és mélyen sértő a nemzetre nézve. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.)

A Bécsben tartott minisztertanács

megmondani, mert számokban ő sem tudná meghatározni vagyona nagyságát. Érdekes azonban, hogy a kis Alby Aldrich számára már ki van jelölve a véglegény is, még pedig II. Vilmos császár valamelyik legifjabb fiának személyében. És a new-yorki társaság egész komolyan veszi ezt a kombinációt, azt mondják ugyanis, hogy ennyi pénzzel minden lehetséges.

Nagyon mulatságos egy new-yorki lapnak fantasztikus számítása, hogy milyen arányban fog szaporodni a kis Rockefeller Abby vagyona egész 60 esztendőskoráig. Ezek szerint tehát 1960-ban billiókra, sőt trilliókra fog rugni az örökösű vagyona, úgy, hogy a földgolyót akár ezerdollárosokkal rakhatja majd körül és pedig nem is csak úgy szimplán, hanem mindjárt 100 láb szélességben. Egerszer több vagyona lesz, mint az Egyesült-Államok lakóinak együttvéve. Vagyonaival az egész földgolyót, mindent, a mi pénzért megvehető, megvásárolhat. A föld lakosainak legnagyobb része neki fog dolgozni. Minden embernek százezer dollárt ajándékozhat és még ő is megélhet a vagyona maradékából. Aranyban csak több ezer hajón lehet majd a vagyonát elszállítani, hogy ha idegen országba menne férjhez.

Mondják, hogy mikor az öreg Rockefeller ezt a cikket elolvasta, azt mondta mosolyogva:

— Nem is olyan fantasztikus...

azonban csak egyik láncszem volt a törvénytelen ségek egész sorának, a melyet a delegáció követett el. A delegáció minduntalan túllépte a hatáskörét és olyan dolgokba is belekötött, amelyekhez egyáltalában semmi köze nincs. (Tetszés a baloldalon.) A közös minisztertanács szintén a törvénybe ütközők voltak és a miniszterelnök közjogi érzését jellemzi, hogy azokon résztvevett.

Figyelmezteti a miniszterelnököt, hogy ne haladjon tovább ezen az uton. Be kell látnia neki, hogy mily veszedelmet hoznak az országára az ily törvénytelen ségek. Ezt fenyegetésekkel, cáromkodásokkal nem lehet elintézni. Ova inti a miniszterelnököt a tervbe veit erőszakról. A sérelmekre orvoslást kér.

Elnök: Miután szólásra senki sincs följegyezve, a vitát bezárja.

Nyíry beszél.

Nyíry Sándor honvédelmi miniszter: Teljes eredményt lát a katonai kérdésekben s ezért nem érti a kis ellenzéki töredék további küzdelmét. Teljes elismeréssel szól a miniszterelnökről, hogy a magyar ifjak a közös hadsereg nevelőintézetiben érvényesüljenek; az a társadalomtól függ, hogy mily szeretettel karolják föl a nevelő intézeteket. Arra kéri a Házat, különösen az obstruálókat, tegyék lehetővé, hogy az alapítványi helyekre betervezett javaslat törvényerőre emelkedjék, de arra kéri még a képviselőket, hogy a társadalomban ösztömozzék az ifjakat arra a széles utra, melyet felsőleges királyunk nekünk megteremtett.

Gabányi Miklós: A felsőleges király adja meg a magyar vezényszót!

Elnök: Rendre inti.

Nyíry Sándor honvédelmi miniszter: Még egyszer figyelmezteti az ellenzéki képviselőket arra, hogy a póttartalékosok viselkedésével mennyi kőnyet fakasztanak különösen most, mikor kezdődik a tavaszi munka s a benntartott 30,000 póttartalékos legnagyobb része földműveléssel foglalkozik. Megállapodott abban, ha az ujoncokat behívják, a póttartalékosokat rögtön hazabocsátják. (Eljenzés a jobboldalon.) Így tehát a tartalékosok 3 hónappal előbb hazabocsátatnak, vagyis ha megindulhat most a sorozás, a tartalékosok május elsejére hazabocsátják. A jövőre nézve megjegyzi, hogy ha az 1904. évi ujoncjelölést októberre nem kapják meg, akkor a most utolsó évüket szolgáló katonák mint első évüket szolgáló évfolyambeli tartalékosok újra behivatnának az őszre.

Feltárta a jelen s a jövő helyzet súlyos voltát. Maga az, hogy itt 160,000 honpolgár sorsáról van szó, kötelességévé teszi a harcolóknak, hogy ha már a miniszterelnök tegnapi nagyszabású —

Kiáltások a balon: Erőszakos! Goromba!

Nyíry honvédelmi miniszter: Engedjenek meg, hogy ilyen viharos időkben nem lehet limonádéval kapacitálni! (Zajos derűtség jobbról.)

Rákosi Viktor: De vitriollal sem! (Nagy zaj.)

Nyíry honvédelmi miniszter: Tehát maga ez a dolog elegendő, hogy ne használják fel politikai, taktikai célokra 160,000 ember sorsát. —

Olay Lajos: Igaza van! Igaza van! A jobboldal a közbeszólásra élénken helyesel.

Gajári Géza visszakiáltja:

— Ugy-e hogy igaza van!

— Igaza van! Igaza van! — Kiált folytonosan Olay Lajos, miközben a padot veri.

Az egész jobb oldal helyesel és a baloldal felé kiált:

— Becsületes ember, meg meri mondani a véleményét.

A szélsőbal azonban nem reagált Olay közbeszólására, sőt kellemetlenül érintette őket.

Rákosi Viktor odakiáltott neki:

— De mivel veszekszel?

— Meg kell mondani az igazat!

— Meg, meg, jobb ha átmegy oda

Nyíry mögé:

Nyíry Sándor honvédelmi miniszter: Ha már minden áron harcolni akarnak, van és lesz arra elég alkalom, de most engedjék át ezt a javaslatot. Nem hiszi, hogy a politikában Don Quixote szerepére akarnak vállalkozni. (Zajos felkiáltások jobbfelől.) De igenis azok! (Zaj balfelől.) Még egyszer nagyon kéri az obstruálókat, hagyják abba küzdelmüket s juttassák az országot abba a helyzetbe, hogy védőképessége biztosítsa legyen. (Hosszas és zajos helyeslés és taps a jobboldalon.)

Elnök: Következnek a záró beszédek.

Tóth János röviden azt kérdi, hogy a határozati javaslatát, tekintettel arra, hogy az a vívmányok ellenőrzését célozza, a ház fogadja el.

Kiáltások a szélsőbalon: Halljuk a választ! Nyilatkozzék a kormány.

Szederkényi Nándor záróbeszédében hosszabban bírálja Tisza tegnapi beszéd módorát.

Egyház és iskola.

Vallásos összejövetelek. A Hittan-szaki Onképző Társulat holnap délután két órakor vallásos összejöveteleket rendez, a következő sorrenddel: Csapókerben: Imádkozik Jóljárt István 2 th., bibliát magyaráz Szeremley Gyula esküdfelügyelő, imádkozik Miszty Mihály 2 th. Homokkerben: Imádkozik Lacák Dezső 3 th., bibliát magyaráz Kónya Gábor 4. th., imádkozik Tóth Sándor 2 th.

A debreceni ev. ref. elemi iskolai tanítók segélyegyesülete rendes évi közgyűlése folyó év március hó 16-án délután 3 órakor a tanító Otthonban fog megtartani. Tárgyak: Evi jelentés. A megerősített alapszabályok bemutatása. Zárószóadás s erre vonatkozólag a felmentvény megadása. Tisztújítás. Indítványok, melyek a közgyűlés ideje előtt legalább 4 nappal beadandók. Ezen közgyűlésre a tagok alapszabály szerint ez uton is meghívhatnak a Segélyegyesület elnöksége által.

A biblia vasárnapja. Holnap lesz száz esztendeje annak, hogy a Brit Bibliaterjesztő Társaság megalakult és először bocsátotta ki apró, olcsó bibliát a nép közé. Azóta a világ minden részébe, Magyarországra is eljutottak ezek a mesésen olcsó, szegényeknek ingyen adódott kis bibliák, melyeket a világ minden nyelvére lefordítottak. Nem a felekezetek valamelyikének szolgáltak ezzel, mert hiszen a biblia édesmindnyájunknak legszentebb és legtanulmányosabb könyve. A kultúrának, az emberiség szellemi előhaladásának váltak hasznára a hitnek és emberszeretetnek ezen apró könyvecskéi. Holnap a világ minden részében jubilálják, kegyeletesen ünneplik meg a százados évfordulót. Debrecenben az összes reform. templomokban s a róm. kath. és

Női és férfi

Chevaux- és Box-czipok

örösi vala: ziekban eraziek

Neumann Testvéreknel

Tisza-palota.

ág. ev. templomban is perselyek lesznek kitéve, hogy a Bibliaterjesztő Társaság e fillérekkel gyarapodva, hatékonyabban folytathassa áldásos működését.

Ajándék az állami főreáliskolának. Sigmeth Károly máv. főfelügyelő, helyettes üzletvezető a debreceni állami főreáliskolának 86 drb ásványkőzet- és kőületekből álló geológiai gyűjteményt ajándékozott, melynek értékét különösen az a körülmény növeli, hogy a gyűjteménynek minden darabja hazai termék és hegyvidékek szerint vannak csoportosítva. Fogadjja a becses adományáért az intézet részéről leghálásabb köszönetünket. Harmath Gergely, a természettajr szertár őre.

VIDÉK.

Gyilkossági merénylet az após holttesténél.

— Családi dráma. —

Saját tudósítónktól.

Borzalmas gyilkossági merénylet történt az este Szegeden. Egy elvetemült ember az apósa holttesténél vadállati támadást intézett a felesége ellen. A gyilkos merényletnek rugója a kapzsiság, a vagyon után való vágyakozás, a mely annyira elvakítja az embereket, hogy még a hitvesük életét sem kímélik meg.

A Tabán-utca 21. szám alatt Süveg Mihály városi kertész házában lakott Madarász Imre szobafestő a feleségével, egy kis gyermekével és az apósaival. Az asszony a kender-gyárba járt dolgozni, mert a férje keresetéből nem tudták megélni. Az ember mindig korhelykedett és hónapokig nem dolgozott. Csak emiatt járt haza és a felesége meg a rokonsága tartotta ki.

Az öregnek, az asszony apjának volt ugyan egy kevés vagyona, de azt nem adta oda nekik.

— Majd ha meghalok, — mondogatta az öreg, a ki már nagyon beteges volt és ma reggel meghalt. Kiterítették a halottat az egyetlen szobában és az asszony egész délután ott sírdogált mellette.

Este 9 óra felé vetődött haza az ember és nem valami gyöngéden figyelmeztette a feleségét, hogy miért kesereg már annyit.

— Mert sajnálom az édes apámat.

— Sohse sajnáld, — mondta a kőszívű ember, — hanem örüljünk, hogy most már a miénk lesz a vagyon.

Erre dühösen pattant föl a szomorú asszony:

— Nem szegyenled magad? Így beszélsz? Te részeges!

— Hát mit sajnálkozol rajta, hiszen öreg volt már, oszt legalább egy kis vagyonunk is lesz.

— De nem kapsz belőle, nem engedem elinni a pénzt.

A részeges piktör erre dühbe jött, felkapott az asztalról egy nagy kést és mielőtt még az ottlevő rokonok megakadályozhatták volna, főtíg mártotta az éles szerszámot a felesége hasába. Az asszony összerogyott, a megrémült emberek pedig nyomban értesítették a rendőrséget.

A merénylő férjet azonnal letartóztatták.

Művészete Nyiregyházán. A nyiregyházi Besenyői kör e hó elsején pompás művészeti rendezést rendezett, melyen Szabolcs-megye egész intelligenciája megjelent. A műsoron Dienzl Oszkár zongorázott, Szerey Zoltán és Vendrey Ferenc mókáztak, dr. Fodor Gyula szatírizált, dr. Victorisz József pedig Tompának „A golyáéhoz” című költeményét parodizálta. A közreműködők mindnyájan óriási sikert arattak.

HÖLGYEK figyelmét tisztelettel felhívjuk, hogy bevásárlási utunkból haza érkeve, raktárunkat a LEGDIVATOSABB NŐI és GYERMEK TAVASZI felöltőkkel felszereltük. A gyönyörködtető, kiváló minőségű divatos és szolid árúkeszletünk megtekintésére tisztelettel meghívjuk a hölgyközönséget.

Darvas Testvérek főtér, Hungária mellett.

Eltemetett munkások. Rakamazról írják: Tegnap három munkásember járt itt szerencétlenül. Suller Károly jómódu gazdaember tegnap két kőművessel együtt pincét ásott. A kiásott földet nem támasztották meg kellőképpen s így az hirtelen beomlott s maga alá temette a három munkálkodót. Suller Károly azonnal szörnyet halt, a két kőműves is olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy folyógyulladásukhoz nem sok a remény. Mind a három szerencétlenül járt ember családos.

Keleti háború.

— Távirati tudósítás. —

Kormányválság Oroszországban.

Berlin, március 4.

A Berliner Tageblatt pétervári levelezője jelenti, hogy ottani jól értesült körökben megcáfolják azt a Bécsből terjesztett hírt, hogy Wittet legközelebb kancellárrá nevezik ki. Megbízható részről azt az információt kapta a Tageblatt tudósítója, hogy Kokovsevnek pénzügyminiszterre való kinevezése előtt Wittet rá akarták venni barátai, hogy térjen vissza. Witte eleinte szabadkozott, később azonban kijelentette, hogy elvállalja a pénzügyminiszteri ténct, ha a minisztertanács elnöki állásáról és Plehwe lemond a belügyminiszterségről.

Egy más verzió határozottan agadja, hogy Witte így nyilatkozott volna. Witte sokkal okosabb ember, semhogy így beszélt volna. S jól tudja azt is, hogy a cár nem kedveli őt. Mikor a cárnak az udvari párt néhány előkelő tagja ajánlotta Witte kinevezését, a cár a fejét rázta és csak annyit válaszolt hogy már másképpen döntött.

Kémkedés.

London, március 4.

(Saját tudósítónktól.) Tienesinből táviratozzák, hogy Kataoka előkelő kereskedő kémkedés miatt letartóztatták, de a börtönből megszökött, Kataoka egyike volt a kereskedő körök vezetőinek.

Domunti.

Berlin, március 4.

(Saját tudósítónktól.) A napokban azt híresztelték, hogy hereg Frigyes Lipót Pétervárra utazik elbucszni ezredétől, a mely keletázsiai haretérre indul. A Norrd. Allg. Zeitung mai száma megcáfolja ezt a hírt.

A volt pétervári japán követ.

Berlin, március 3.

A Berliner Tageblatt közli, hogy Kurimo, a pétervári japán követ, a ki Berlinből Stockholmba utazott, hogy a japán követséget berendezze, pénteken vagy szombaton visszatér Berlinbe, ott egy hétig marad, aztán Stockholmba utazik.

Önkéntesek a harctéren.

Berlin, március 4.

(Saját tudósítónktól.) A japán követségen újabban temérdek sok tiszt, köztük németek is, jelentkeznek, hogy belépnek a japán hadseregbe; a követség azonban nem fogadta el az ajánlköszöket, mert a japán hadseregben nem tűnnek külföldiek.

Amerikaiak Koreában.

London, március 4.

(Saját tudósítónktól.) Söuli magántáv-irat jelenti, hogy a japán katonai parancsnokság megengedte az Egyesült-Államok követének, hogy az amerikai alattvalók, a kik az észak-koreai bányákban vannak alkalmazva, Pjong-Jangról Söulba mehessenek, a honnan egy japán gőzös Csiungpanon át Csemulpóba fogja őket szállítani.

Spanyolország készülődése.

Berlin, március 4.

(Saját tudósítónktól.) Madridból táviratozzák a Berliner Tageblattnak: A minisztertanács ma a háború készülődések következtében rendkívül magas arany-árszól és a kenyér megdrágulásának kérdésével fog foglalkozni. Valószínű, hogy a kormány le fogja szállítani a gabonavámokat.

A japán operációk.

Berlin, március 4.

(Saját tudósítónktól.) Szöulból jelentik a „Berl. Tageblatt”-nak: A japánok operációit különösen Koreában igen megnehezítette a roppant hideg időjárás. Most beállt az olvadás. Csemulpóól érkezett magánjelentések szerint még néhány nap előtt 27 fok hideg volt, a mi esztendőök óta nem fordult elő. A japán katonák sokkal kevésbé bíri a hideget, mint az orosz. Azonkívül a japán hadvezetés nem gondoskodott kellőképpen meleg ruhákról és takarókról. Ugyanaz a magán levél azt is közli, hogy véres üntetések és tumultusok voltak, a melyeket a koreaiak rendeztek a japánok ellen. Az ország belsejében a japánok csak akkor vannak biztonságban, ha nagy tömegekben együtt vannak és erősen fel vannak fegyverkezve. Ez mindenesetre különös módon jellemzi a koreai hangulatot.

A VÁROSHÁZARÓL.

A Szent Anna-utcai park kipusztítása. Debrecen városa olyan kevés térrel és parkkal rendelkezik, hogy egészségesebb városrendezési tervek alapján még áldozatok árán is újabb tereket és parkokat kellene teremteni, nemhogy még azt is, ami van, elpusztítsák. Már pedig újabban az a szándék. Aczél Géza főmérnök lépett vele elő a tegnapi délután tartott építési bizottsági ülésen. Javasolta, hogy a Szent Anna-utcai parkot pusztítsák ki s helyettük két oldalt, a gyalogjárók mellett két sor fát ültessenek, az utca közepét pedig egészen ujonnan kövezzék ki. — Az építési bizottság nem nagy gaudiummal fogadta ugyan a prozociót, de azért elfogadta és javasolja a tanácsnak, hogy a Szent Anna-utca középkevezetét a park előzetes kipusztításával rendelje el.

Nem vitatja senki, sőt elismeri mindenki, hogy a Szent Anna-utca kövezése gyalázatosan rossz, de hogy ezt a kövezést egy szép és gondozással értékesíthető park árán cserélik fel, nem hiszük, hogy örömmel fogadják sem a szent anna-utcai lakosok, sem pedig azok, a kik a város szépítésével törődni tudnak.

A szegényügyi bizottság tegnap délután *Oláh* Károly tanácsnok elnöke alatt ülést tartott a városházán. Jórésben segélyezési kérvényeket tárgyaltak, a szegényházba új felvételeket eszközöltek. Végül tárgyalták dr. *Balkányi* Emil szegényházi orvos kérvényét is, a melyben honoráriumát hatszáz koronával kéri emeltetni. A bizottság javaslatba hozott hatszáz koronát.

A külső vásártér rendezése. A Széchenyi-utca végétől a Miklós-utca végeig elterülő vásártér valóságos sárfészek volt. A tér egyrészt, a mely a Széchenyi-utca végétől az Arany János-utca végeig terjed, tavaly rendezték. Tegnap javaslatba hozta az építési bizottság, hogy az idén kora tavasszal, rendeztessék a másik, a Miklós-utca végéig eső tér is s erre 1500 korona költséget javasol. A bizottság óhajtja, hogy ez a rendezés még az áprilisi vásárig megtörténjék.

Debrecen kövezése. Az építési bizottság tegnap délutáni ülésén tárgyalták, hogy a folyó évben teljesítendő kövezésekre nyolcvankilencezer korona áll rendelkezésre. A bizottság Acél Géza főmérnök javaslata alapján kimondta, hogy ezen összeget a folyó év során teljesítendő következő helyek kikövezésére fordítja: A Szent-Anna-utcai szekérut új kikövezésére, a Rákóczi-utcai piac-tér kövezésére, a Boeska-tér kövezésére és rendezésére, a lelenház előtti és a sorompó mellett lévő tér kövezésére, a Petőfi-tér egy kis részének rendezésére, a Hatvan-utca külső részén a fapiac kikövezésére, a Monostorpályi-ut elején, a zsidótemető felé vezető ut egy részének a rendezésére.

UJDONSÁGOK

Március 15.

A főiskolai ifjúság ünnepe.

Debrecen, március 5.

A főiskola hazafias ifjúsága ez idén is meggyújtja fátyláját a kegyelet oltárán. A szabadság nagy napjának, március 15-ének ötvenhatodik évfordulóján négy helyen áldozik ünnepeikkel a regés idők emlékezetének. Ifjúsági gyűlés volt ez ünnepek tárgyában s azoknak rendjét a következőképen állapították meg:

I. Az ünnepek sorozata kedden délután fél kettőkor kezdődik a főiskolai Petőfi-szobor előtt. Ide vonulnak fel a város összes neveso dalárdái s a főiskola híres kántusa, továbbá a főiskolai ifjúság, valamint az ünneplő közönség. A szobor előtt *Oláh* Béla, a főgimnáziumi önképzőkör elnöke mond emlékbeszédet, *Dobra* Jenő hittanhallgató pedig a Talpra magyart szavalja el.

II. Két óraker a Kollegium udvarán folytatódik az ünnep. Itt *Reke* Kálmán joghallgató fogja elszavalni Vályi Nagy Gusztáv joghallgatónak pályanyertes ódját. Az ünnepi szónoklatot *Baróthy* István hittanhallgató tartja.

III. Az ünneplő közönség ezután a szabadság-szoborhoz vonul, melyet *Bakcsy* József joghallgató koszoruz meg, rövid beszéd kíséretében.

IV. A városház előtt három óra körül veszi kezdetét az ünnep utolsó fázisa. Itt *Szilágyi* Dezső joghallgató szavalja el a Talpra magyart, az ünnepi beszédet pedig *Erdei* Károly, a Magyar Irodalmi Társulat elnöke mondja.

A honvédsíroknál tartatni szokott ünnep ez idén elmarad.

* Vasárnapi istentiszteletek. Holnap, a biblia vasárnapján a ref. templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban Szele György, Kistemplomban Dicsőfi József, Újtemplomban Jánosi Zoltán, Ispótflyi templomban K. Tóth Kálmán, Szegényházban Hajdu Zsigmond, Csapókerti imaházban Kovács János.

* A mai felolvasó est, a melyet a Csokonai-kör rendez, délután négy óraker kezdődik s a Bika szálloda disztermében a következő műsorral folyik le: 1. Dobiecki Sándor orsz. képviselő, a Csokonai-Kör alnöke, üdvözlő az Országos Magyar Szövetséget. 2. Gróf Esterházy János főrendiházi tag, a szövetség elnöke, válaszol. 3. Felolvas Hercege Ferenc, a Petőfi-Társaság alnöke. 4. Költemények. Irta Endrődi Sándor, a Kisfaludy- és Petőfi-Társaság tagja; felolvassa Rudnyánszky Gyula, a Csokonai-Kör tagja. Az Országos Magyar Szövetségről beszél dr. Jancsó Benedek, a szövetség titkára. 6. Költemény. Irta és előadja Jánosi Zoltán, a Csokonai-Kör tagja. 7. Felolvas Bársony István, a Kisfaludy- és Petőfi-Társaság tagja.

* Kossuth halálának tizedik évfordulója. Március 20-án lesz tíz éve, hogy a legnagyobb magyarok egyike, Kossuth Lajos Torinóba elhunyt. Debrecen főiskolájának ifjúsága nagyméretű ünnep keretében üli meg e gyásznapot, mely minden magyarnak gyásznapja. Az ifjúság ma délután 3 óraker nagygyűlést tart s ezen állapítja meg az ünnepség sorrendjét.

* A Csokonai-kör társas vacsorája. A Csokonai-körnek nemcsak felolvasó ülése iránt mutatkozik rendkívüli érdeklődés, hanem igen sokan fognak részt venni azon társas vacsorán is, melyet a Csokonai-kör a vendégek az Országos Magyar Szövetség vezető férfiai tiszteletére rendez. — A vacsora a „Bika” nagyobbik éttermében lesz ma este és csak 9 óraker kezdődik, mert a vendégek a színházban is elnéznek *Hercege Ferenc* „Kéz kezét mos” c. darabjának előadására. A vacsorára legalkalmasabb *Tóth* Béla urnál, a Csokonai-kör pénztárosnál jelentkezni.

* Szabad iskola. A szabad iskola szokott helyiségeiben vasárnap, folyó március hó 6-án d. u. 3 óraker a magyar alkotmányról előadást tartanak: Az Eötvös-utcai iskolában: dr. Handl Vilmos ur. A Jókai-utcai iskolában: dr. Bartha Béla ur. A Miklós-utcai iskolában: dr. Kardos Samu ur. A Bánk-utcai iskolában: dr. Jászi Viktor és dr. Rácz Lajos ur. A tanítás ingyenes. Szívesen látunk minden felnőtt embert. Látogassák minél többen ez érdekes és tanulságos előadásokat. Az Intéző-Bizottság.

* Ló- és szekér összeírás. A ló- és szekér összeírás városunkban folyó március hó 1-én vette kezdetét és tart e hó végéig. Felhivatnak tehát Debrecen sz. kir. város összes területén lakó jószágartókat, hogy lovaikat, szekereiket és kocsijaikat 1904. évi március hó 1-től kezdve bezárólag március hó 30-ik napjáig, Csapó-utca 34-ik

számu háznál (tüzoltó laktanya) mindenkor délelőtt 8 óratól 12-ik, az ezen hivatal által adandó bejelentési lapokon bejelenteni, illetve bemondani — a kerület, utca, házszám pontos megjelölésével el ne mulasszák, mivel a mulasztók az 1873. évi XX. t. cikk végrehajtása iránt kiadott utasítás 3. §-a értelmében minden 16 után 20 koronáig terjedhető s a szegényalap javára fordítandó bírsággal fognak büntetni és utólagos bejelentésre kötelezettek.

* A Csokonai-kör tagjainak figyelmébe. Félreértések kikerülése végett bátorodom a Csokonai-kör tagjainak s az egész közönségnek szíves figyelmét felhívni arra, hogy a mai, szombati felolvasó ülés pontosan 4 óraker kezdődik és hogy a *Bika* diszterméhez vezető feljárt 1/2 4 előtt nem nyílik meg. *Kardos* Albert, a Csokonai-kör titkára.

* Szinay Gyula temetése. — Szinay Gyula, volt országgyűlési képviselőt tegnap délután helyezték örök nyugalomra. A gyászszertartás a Rákóczi-utca 15. számu háznál kezdődött, hol a kántus énekelt és Könyves Tóth Kálmán lelkész mondott sziveket átjáró, könyekig megható bucsuztatót. — Azután a Kossuth-utcai temetőbe voult a hatalmas gyász kíséret, melynek soraiban Debrecennek csaknem minden notabilitását ott láttuk. A koszoruz kocsin s a gyász kocsin temérek virág volt elhelyezve; különösen kitűntek a gyászoló család, a presbyterium s a függetlenségi kör hatalmas koszoruz.

* Biró Lajos szabadelőadása. Biró Lajos fényesen sikerült felolvasó-estélyének helyi rendezőbizottsága tegnap délután fél hat óraker a főiskola kis tanácstermében elszámoló ülést tartott. Az ülés elején Komlóssy Arthur elnök tett hivatalos jelentést az estély sikeréről, majd a pénztári számadásokat nézték át. A Biró Lajos előadása mintegy ezer koronát jövedelmezett egyetemünk javára.

* Miniszteri tanácsos Debrecenben. *Madarassy* Gábor, miniszteri tanácsos, a dohányjövédéki központi igazgató báró *Nator* Tivadar pénzügyi tanácsos kíséretében tegnap Debrecenben időzött. A miniszteri tanácsos *Puskás* Károly dohánygyári igazgató kalauzolás mellett megtekintette a dohánygyárat és az üzemet. A miniszteri tanácsos apróra megnézt mindent s a tapasztaltak felett elismerésének adott kifejezést.

* Halálozás. Weisz Rozália özv. Láng Mihályné asszony f. hó 3-án esteli 10 óraker, életének 68-ik, özvegységének első évében, hosszas szenvedés és a halotti szentsegek ájtatos felvételé után meghalt. Földi részei f. hó 5-én d. u. 2 óraker fognak Darabos-utca 12-ik számu háztól a róm. kath. egyház szertartása szerint a Szent-Anna-utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni.

* Jótékony adományok a debreceni székely-társaságnak. Megemlékeztünk arról, hogy a székelység érdekében buzgón működő és más szép sikereket elért nevezett társaság vezetősége az év elején egy lelkes felhívást intézett a helybeli és közeli vidéki pénztárazatokhoz a célból, hogy az üzletév lezárásakor jótékony célokra szánt összegükből valamikéket e szerény anyagi helyzetben levő társaságnak is juttatni sziveskedjenek, amennyiben a gondozása alatt levő székely inas fiuk száma 30-ra szaporodott, a kiknek legnagyobb része árva, s a társaság szerény anyagi ereje kimerült. A felhívás nem maradt kiáltó szó a pusztá-

ban, hanem visszhangra talált a magyar szívekben. A legközelebről megtartott közgyűlések határozatai alapján eddig az alábbi pénzintézetek küldték el adományait: Polgári takarékszövetkezet 15 korona. Takarékszövetkezet 20 korona. Közgazdasági bank 30 korona. — Ezenkívül egy perből kifolyólag a Debreceni szőlő és borkészítő szövetkezet derék és szakavatott igazgatója, a ki ősnemes székely család ivadéka, kerek 100 koronát adományozott. Mindezen adományokat hálás köszönettel nyugtázza a Debreceni Székely-Társaság elnöksége.

* Közigazgatási-bizottság ülése.

Debrecen város közigazgatási-bizottsága ma délután három órakor Domahidy Elemér főispán elnöke alatt ülést tart a város-házban. A bizottsági ülésen a szakreferensek jelentései kerülnek érdemleges elbírálás alá.

* Motoros helyi-vasut. A helyi-vasut igazgatósága vasárnapi közgyűlésén foglalkozik a gőzüzem beszüntetése s a helyi-vasuton a motoros kocsik alkalmazásának immár megoldás előtt álló tervével.

A közgyűlési határozat után megkezdik az új sínparók építését, különösen a Deák Ferenc-utcán vezetők és a Petőfi-téren áthaladó új vonal kiépítését. Az igazgatóság különben már intézkedéseket tett, hogy a motoros üzem bevezetéséhez tíz motoros kocsi álljon a helyi-vasut rendelkezésére.

* **A gazda ékszerai.** Fikker József feljelentést tett a rendőrségnél, hogy segéde ötven korona értékű gyűrűt vitt el tőle. Mikor ennek nyomára jött, a segéd negyven korona kártérítést ajánlott fel, de miért ezt az összeget máig sem fizette meg, kéri ellene a büntető eljárás megindítását. A rendőrség meg is indította.

* **A döglött sertés hus forgalomba hozói ellen megindított eljárás** — mint irtuk — hosszas tanácskozás során foglalkoztatta a városi tanácsot. A tanács az ügyet áttette a rendőrség büntügyi osztályához, a mely a vizsgálatot a legszélesebb irányban kiterjeszti. Az eset különben — mint értesülünk — a folyó hó során tartandó városi közgyűlésen interpelláció tárgyát fogja képezni.

* **A kis leány büne.** Borbély Sándorné azzal küldte fel a piacra Juliska nevű kilenc éves kis leányát, hogy Kozmáné nevű asszonytól négy koronát kérjen kölcsön. Borbélyné a kölcsönt nem élvezhette, mert a kis leánytól utközben egy másik kis leány elvette a pénzt s eltűnt vele. Az esetet bejelentették a rendőrségnél.

* **Ujabb mozgósítási hírek.** A közeli mozgósításról szóló hírek napról-napra szaporodnak; ezek a hírek természetesen idegessé teszik a közvéleményt. Legutóbb egy közös külügyminiszteriummal összeköttetésben álló újság az Olaszországgal felmerült viszonyról írván, azt mondja: „Rómában jól tudják, hogy Ausztria-Magyarország nem akar hódítani, s hogy az ugynevezett rendőri intézkedéseket fog tenni Bosznia és Hercegovina védelmére.” — A mozgósítás előkészületeit igyekeznek megerősíteni az alábbi híradások is. A közös hadügyminiszterium tudvalevően két újabb dunai monitort rendelt meg egy budapesti hajógyárban, kikötvé, hogy azoknak június 15-én készen kell állaniuk. A budapesti tőzsdén ma az a hír terjedt el, hogy a hadügyminiszterium utasította a

hajógyárat a két monitor sürgős elkészítésére azzal a hozzáadással, hogy a mennyiben a két monitor április 1-én készen áll, a miniszterium a gyárnak külön jutalmat ad. A Dunagőzhajózási társaság, a mely eddig azzal a klauzulával kötötte szállítási szerződéseit, hogy háboru esetén nem garantálja a szállítást, most már ezzel a formulával is alig köt szerződést és szállítóhajóit Budapesten összpontosítja. Prágában, mint egy távirat jelenti, nagy feltűnést kelt, hogy Boroevics Szvetozár ezredes, a VIII. hadtest vezérkari főnöke, a kit néhány nappal ezelőtt a 14. gyalogdandár parancsnokává nevezték ki, tegnap távirati parancsot kapott, hogy azonnal foglalja el új állását és utazzék Péterváradra.

* **Dr. Kérészy Zoltán** gyöngélgédésére vonatkozólag azt az értesítést vettük, hogy nem szanatóriumba, hanem Abbáziába ment, a hol néhány hetet fog tölteni.

* **Elveszett** tiszta fehér, hosszú selyemszőrű spitz kutya, mely „Lili” névre hallgat. Megtaláló kéri azt „Lusztig és Bán” cég fűszerüzletébe beadni, hol jutalomban részesül.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Lesku Mária g. kath. 4 éves (difteritisz), özv. Láng Mihályné r. kath. 65 éves, Ecsedi Julianna ref. 12 éves, Kiss Pál Viktor ref. 1 hónapos.

* **Elveszett gyémánt fülönfüggő.** Február 28-án déltájban, a Péterfia-utcától a Piac- és Kossuth-utcán végig a Bathiány-utca 18. számú házig az egyik ezüstbe foglalt gyémántos fülbevalóját vesztette el dr. Balázs Bertalan urasszony. A becsületes megtaláló a büntügyi osztálynál 50 korona jutalomban részesül.

* **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterem Piac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés és a műterem kapubejárataánál lévő kirakatokban.**

* **Ma este** az Angol-királynő vendéglő éttermében a Magyarai Testvérek zenekara játszik.

* **Czibalom tanítást** előnyös árért elfogad, saját lakásán. Ugyazintén csoport órákat is, Farkas János vezérelt cimbalomtanító. Arany János-utca 22.

* **Pénzkölcsönök** gyorsan kieszközöltenek a 26 pénzintézettel összeköttetésben levő Bankirodában. Debrecen, Csapó-utca 12.

* **Köhler Lajos** modern kárpitos és díszítő mai hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

* **Az Első Debreceni Házasság-közvetítő Irodánál** számtalan férjhez menendő leány és özvegy asszony, valamint nősülendő férfi (katonatiszt, földbirtokos, hivatalnok, kereskedő, iparos és gazdálkodó van előjegyzésben. Iroda: Mester-utca 7. szám. Telefonszám 335.

* **Családok részére** legolcsóbb és legjobb a valódi Brazília-kávé 1 kilogramm 1 frt 20 kr. Kapható Lusztig és Bán fűszer nagy kereskedésében. Városi bérház. (Simonffy-utcai új piac.)

* **Mentzénél van mindenféle, a mi szép, jó s a mi kéne.**

SZÍNHÁZ.

Idegen nő. Régmúlt idő romantikáját ébresztették fel tegnap este a debreceni színpadon az Idegen nő előadásával, de módot és alkalmat is nyújtottak vele ahhoz, hogy három kiválóan értékes alakításban gyönyörködhesen a közönség. *Jeszenskyné*

Menszáros Margit és Klenovits művészi játékkal emelkedtek ki a keretből s becses alakításuk többször viharos tapsokra lelkesítette a közönséget. Az előadás sikeréből azonban rész jutott a Krasznay gondos alakításának, Csiky, Sebestyén, Pataky és a Nagy János játéknak is.

A miniszterelnök terve.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, március 4.

(Saját tudósítónktól.) A szabadelvű párt ma esti nagy értekezletén, a melyen Tisza István gróf miniszterelnök terveit terjesztette elő, sokan voltak jelen. Khuen-Héderváry gróf már a miniszterek között foglalt helyet. A pártülést Podmaniczky Frigyes báró elnökölt és először belső ügyeket intéztek el.

Azután felállott Tisza István és nagy esendőségben tartotta meg beszédét. Komoly jelentőségű időben, nehéz pillanatokban való teendők miatt jöttek össze — ugymond. — Az államgépezet megakadt, működését vissza kell állítani. A parlamenti munkaképességet helyre kell hozni, úgy, hogy ne fojtsák el a szabadság megnyilatkozását nagy nemzeti törekvéseknek, — ha a pillanatokra összetoborzott többség visszaélne hatalmával. Csak a vak nem látja, hogy most jelentéktelen kisebbség áll útjában a többségnek, a nemzet akarátának? Mikor ő felsége a kormányalakítással megbízta, **már akkor számoltak az eshetőséggel, hogy rendkívüli eszközökkel kell az országot a kátyúból kihuzni.** Nem kell klotúr, de el kell intézni az ujoncjavaslatot, indemnitást, költségvetést, az Olaszországgal való kereskedelmi szerződést, házszabályrevíziót. **Ezért határozati javaslatot ad be önálló indítvány alakjában, a melyet holnap már be is jegyez.**

A házszabályrevízióra vonatkozólag kijelenti, hogy a javaslat hatálya **egy évre szól és nem vonatkozik a kiegyezésre, csupán az említett törvényjavaslatokra**, de ha egy évnél hamarabb letárgyalják azokat, úgy a revízió érvényessége hamarabb megszűnik. Normális lefolyású vitát akar engedni, de ha túl hosszúra nyulnának, ez ellen kellett valamely módot találnia a kérdés megoldására. Nyílt sisakkal fog küzdeni. A közvélemény szemére veti, hogy most határozza el a hareót, a mikor a béke kilátásban van. Erre neki rossz tapasztalatai vannak. Indítványa bejegyzése után még lesz idő meglátni, hogy alakul a helyzet.

Az ügyre s az indítványra vonatkozó részleteket majd a Ház előtt fogja kifejteni. Hangsúlyozza még, hogy ezen ideiglenes intézkedésen kívül **meg kell csinálni a végleges házszabályrevíziót is, hogy jövőre a technikai obstrukció megakadályozható legyen.** — Azután azzal végezte beszédét, hogy „Nehéz küzdelem előtt állunk, de minél nehezebb, annál férfiasabban megálljuk.”

Tisza beszéde a párt fiatalabb elemeiben tetszéssel találkozott. Konkoly Thege még rendíthetetlen bizalomnak sem késztet kifejezést adni. A párt azután tudomásul vette Tisza bejelentését és az értekezlet ezzel véget ért.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

Budapest, március 4. A képviselőházban Szederkényi Nándor rövid felszólalása után Hellebront Géza és Lengyel Zoltán kibeszélték az ülést.

Héderváry miniszter.

Budapest, március 4. Ő felsége a király Tisza István gróf miniszterelnök előterjesztésére Khuen-Héderváry Károly grófot kinevezte személye körüli miniszterré. A kinevezést a hivatalos lap holnapi száma fogja közölni.

Uj olasz szenátusok.

Róma, március 4. Vasárnap jelenik meg az új szenátusok listája, a mely husz kinevezést tartalmaz. Az új szenátorok közt van Panocci volt hadügyminiszter, Baldissera hadtestparancsnok és Náthán, a szabaddómivesek nagymestere, képviselő azonban nincs az új szenátorok közt.

Százezer koronás sikkasztás a belügyminiszteriumban.

Budapest, március 4. A budapesti büntető törvényszék ma délután elítélte Kádár Kálmán állásától felfüggesztett belügyminiszteri segédhivatali igazgatót, a ki a múlt év április havától nov. 18-ig nagyobb részletekben összesen 104.637 koronát sikkasztott a kezelésére bízott pénzből és az egész összeget a lóversenyen eljuttatta. Kádár, mikor látta, hogy a sikkasztást nem leplezheti tovább, jelentkezett Horváth Emil miniszteri tanácsosnál, az elnöki osztály vezetőjénél, a ki azonnal értesítette a rendőrséget és a következő órákban Kádár már fogoly volt. Az ügy mai törvényszéki tárgyalása egész napon eltartott s az ítéletet este hirdette ki a bíróság. — Kádár Kálmánt a törvényszék 4 évi fegyházzal sújtotta.

Szerb és bolgár diákok agitációja.

Szófia, március 4. A kormány nagy figyelemmel kíséri a szerb és bolgár tanulók együttes agitációját és legközelebbi összejövetelét. A főiskolai tanárok tartózkodnak a mozgalmától.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, március 4. Készárúüzlet 10 fillérrel olcsóbb. Hataridőzlet irányba lanya és üzletellen. Jegyzetnek: Buza áprilisra 862-83, októberre 844-45. Rozs áprilisra 682-83. Zab áprilisra 574-75. Tengeri májusra 545-46.

HIREK.

Ejjeli posta.

Egy asszony öngyilkossága.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Bécsből írják: Kinos meglepetésben volt részt egy Treuer Márton nevű kereskedőnek. Épen az üzletében volt, a mikor jelentették neki, hogy a feleségével nagy szerencsétlenség történt, siessen R. N. urnak a lakására. A kereskedő persze ijedten szaladt oda s ekkor megtudta, hogy a véres tragédia az ő gyálatának a csattanója. A felesége tudmillsik kedvese volt R. N. urnak, a kinek lakására rendszeren elszokott látogatni. A múlt héten R. N. aztán tudára adta a kedvesének, hogy szakítani kell, mert megnősül. Ezt az asszony nagy kétségbeeséssel fogadta. — Ha megnősülsz, megölöm magamat, fenyegetőzött.

A fiatalember azonban éppen nem ijedt meg a fenyegetéstől. Megtartotta az eljegyzését. Az eljegyzés híre megjelent a lapokban is, erre aztán Treuerné a kedveséhez sietett.

— Igaz-e a hír? — kérdezte.

— Ha a lapokban van, — természetesen igaz.

— Tehát elhagysz engem?

— Meg kell lenni, kedves barátom.

— Jól van! — kiáltotta az asszony és hirtelen előrántotta a revolverét, szíven lötte magát.

A golyó halálos sebet ejtett rajta. A férj megtudván az öngyilkosság okát, annyira felháborodott, hogy el sem akarja temettetni a feleségét.

A telefonos család. (Éjjeli express tudósítás.) A porosz fővárosban hallatlan fifikával elkövetett csalással károsított meg egy kereskedőt valami ismeretlen ember. A kereskedőhöz egyik szállítójának az embere, számlával jött; a kereskedő esodálkozott kissé, mert ez a szállítója megszokta várni a míg a cég felszólítja, hogy a számlát küldje el.

— Boesánat, szükségünk volna erre az összegre; nagyobb fizetést kell ma teljesítenünk, — magyarázta diszkrétén a számlát hozó fiatalember. — Különben azonnal telefonálok oda, ha megengedik.

Ezzel bevonult a telefonfülkébe, a hol beszélt a céggel.

— Sajnálom, — mondta visszajövet — a főnököm kéri, sziveskedjék a számlát ki-egyenlíteni.

Nagyobb összegről volt szó, de mégis kifizették s a fiatal ember távozott. A kereskedő azonban még mindig gyanakodott s telefonálni akart a szállítójának. Hanem sehogyssem tudott összeköttetést kapni a telefonon. Hosszas kutatás után tűnt ki csak, hogy a számlás ember, a mikor a telefonfülkébe vonult, elmentette a telefonvezetéket.

A számla természetesen hamis volt s a család megugrott a pénzzel.

Tisza István terve. (Éjjeli express tudósítás.) A képviselőház folyósóján ma a disszidensek köréből olyan irányú akció indult meg, hogy Tiszát lebeszéljék a tervezett házszabályrevízió indítvány benyújtásáról. Andrassy Gyula, gróf Apponyi és Wlassics Gyula tanácskozott, majd Andrassy Tiszával is értekezett. Tisza nem akart elállani az indítvány betérjesztésétől, de később az a hír terjedt el, hogy Tisza a mai esti szabadelvűparti értekezleten nem fog tervéről nyilatkozni, tehát a házszabályrevíziót nem fogja benyújtani. Ez elhatározásának hírszerint kétféle oka van; egyik verzió az, hogy Tisza fél a pártbomlástól. Tisza ugyanis ragaszkodik a maga tervéhez, a melyet nem akarnak acceptálni Andrassyék, viszont Andrassynek is van egy terve — hogy mi, azt nem lehetett megtudni — melyet Tisza semmiképen sem akar elfogadni. A másik verzió szerint Tisza néhány napra elállott indítványának tárgyalásától, egy igen fontos és súlyos feltétel mellett (ezt sem lehetett megtudni), de ahhoz mindenesetre ragaszkodik, hogy indítványát holnap bejegyezze.

Szélhámos ügynök. (Éjjeli express tudósítás.) A budapesti és a szegedi ügyészség elfogató parancsot adott ki Gyöngyössy Dániel gépügynök ellen, a ki tengeri család és sikkasztás után megszökött. Gyöngyössy nagyon veszedelmes ember. Rendesen a vidéki, kevésbé intelligens birtokos osztályra vetette ki a hálóját; azokat addig zaklatta, addig szípolozta, a míg mindenükből kifosztotta. Rendesen a következőképen manipulált: Mikor mindenféle csábító ígérettel rábirt valakit arra,

hogy tőle gépet vásároljon, természetesen csakis részletfizetésre; az első részletet azonnal felvette, a többitől pedig fedezeti váltót állítottatott ki. A gépet még nem is szállította, máris betábláztatta a váltó összegét a vevő ingatlanaira s mihelyt az az első esedékes részletet nem fizette be, nyomban bepereltette és elárvereztette. Sokszor meg sem várta a fedezeti váltó esedékességét, hanem leszámítottatta, a pénzzel pedig megszökött. Legutóbb Ceglédén fosztott ki néhány jómódu gazdát, a hol a magyar államvasutak gépgyárainak megbízottjaként szerepelt. Bogdán Pál birtokost rábeszélte, hogy többedmagával cséplőgépet vegyen tőle. Az 1280 korona vételáról fedezeti váltót kért és kapott a gazdaktól; ezt a váltót az egyik ceglédi pénzügyésznél azonnal le is számítottatta, a pénzzel aztán megszökött. A szegedi ügyészség sikkasztás és család, a budapesti ügyészség zsarolás miatt körözti.

A badeni nagyherceg állapota. (Éjjeli express tudósítás.) Heidelbergből táviratozzák, hogy a badeni nagyherceget Berlinben könnyű szélütés érte, de már tegnap a nagyherceg állapota annyira javult, hogy karosszékekben meghallgatta az előterjesztéseket és fogadta Károly főherceget. Hivatalosan is közlik, hogy a nagyherceg a jövő héten már hozzáláthat a kormányzati teendőkhöz.

Ingatlanok forgalma.

Székely Elek és neje Medgyesi Rozália, veszik a debreceni 6020. sz. tjkvben foglalt 278 négyszögöl homokkerti szőlőt Lengyel János és neje Barna Erzsébetől 2900 kor.

Nagy Mihály és neje Balogh Julianna, veszik a debreceni 8848. sz. tjkvben foglalt Csapó-utca 87. számú házatani 3 hold 233 négyszögöl ujosztású földből a Nagy Sárát illető kétharmad részt 8000 kor.

Tokaji István és neje Dobi Róza veszik a debreceni 1772. sz. tjkvben foglalt honvéd-utca 15. sz. házat Tömösvári Mihálytól 4000 kor.

Sonenberg Dávid Mórioné Feisehel Zseni és társai veszik a debreceni 4351. sz. tjkvben foglalt 11 hold 454 négyszögöl öndődi földet árverésen 6900 kor.

CSARNOK.

Az örökség.

— Regény. —

Írta: **Than Gyula.**

(Folytatás.)

Alig léptek a kastély terraszára, már ott volt az egész társaság. A magyar matróz mondta el a történeteket. Timóthoz fordult és így szolt hozzá:

— Nagyságos uram tartsa vissza a hölgyeket.

— Miért?

— Ott benn irtózatoss látvány várna rájuk.

— Mi történt?

— Ronkait agyonlőtték.

— Ki?

— Nem ismerjük. Nagyságod talán ismerni fogja. A ki a gyilkosságot elkövette, maga is öngyilkossá lett.

Targai Timót a hölgyekhez fordult s igyekezett őket visszatartani. De Targainé, sőt Ilma is azt hangsúlyozták, hogy erősek lesznek, bátran beléphetnek a tereembe ők is.

Bementek tehát mindnyájan. Közel az ajtóhoz feküdt a kalóz. Targai, a ki udvariasságból mindenki előre engedett legközelebb lépett a szobába. Első tekintete a kalózra esett.

— Irgalmas Isten! — kiáltott fel — hiszen ez az a kalóz, a ki engem a sziklaszigeten megrabolt.

— Ez? — kiáltottak fel a csodálkozás hangján mindannyian.

— Igen, ez az. Hát ez az ember is-

merte Ronkait? ... Ugy látszik összekötésben állottak ... Ki tudja, mit akartak ezek s milyen rossz szándékban gátolhattam meg vártalan visszaérkezésemmel.

Bátor Balázs, a ki már körüljárta a szobát, észrevette, hogy az íróasztalon széles, kiterjesztett ivlapok vannak, sűrűn teleírva. Felvette az első ívet s a felirat rögtön hangos szóra bírta:

— Nézzétek csak, itt egy hosszadalmas írás van. Ugy látszik, hogy ez mindent megmagyaráz.

— Írás? — Mi az? — lépett közelebb Targai Timót.

— A felirata meglepő: „Felvilágosításul a hatóságnak“

Timót felvette és hirtelen átnézte az írást:

— Ugy van! Ugy van! Ez az írást mindent megmagyaráz. Felveti a fátyolt a két bűnösről s megvilágítja az én szenvedéseimet.

A magyar matróz odasugott társának: — De úgy látszik, hogy meghozta az ő s a mi boldogságunkat is.

Folyt. köv.

SZINLAP.

Ma, szombaton, márczius hó 5-én, bérlet 129-ik szám „C“

Kéz kezet mos.

Vigjáték 3 felvonásban.

Holnap, vasárnap, márczius hó 6-án, két előadás.

Délután 3 órakor, bérletszűnetben félhelyárakkal:

Tavas.

Nagy operett 3 felvonásban.

Este fél 8 órakor, bérlet 130-ik szám „A“

A három testőr.

Vigjáték 3 felvonásban.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
Debreczen, Kistemplombazár.

Férfi fehérnemű osztály.

Kitűnő szabású férfi ingek, Gallérok. Vászón és pamut alsónadrágok, Nyakkendők, Esőernyők, Zsebkendők.

!!TELJES FÉRFI KELENGYE!!
Szabott árak!

Egy utcza, két udvari szobával, mellékhelyiségekkel,

Két udvari szoba, — előszoba, mellék-helyiségekkel, kiadó.

Egy szoba, előszoba, butorozva kiadó, Hunyady-utcza 19. szám.

Kossuth-utcza 15.

A volt

Ott és Marschal-fele

üzlet

márczius havában teljesen
feloszlik.

A meglevő női és férfi-divatárak, kézimunkák elárusítatnak.

Az üzleti átványok eladók.

A bolthelyiség kiadó.

Kossuth-utcza 15.

Értesítés.

A tisztelt közönséget értesítjük, hogy 25 év óta fennálló

ágytoll nagykereskedésünkbe

a kiosnybeni elárusítást is bevezettük.

Elvállalunk menyasszonyok részére szükséglenő ágyneműk berendezését a legalsóbb minőségtől a legjobb kivitelig meglepő olcsó árakon.

Továbbá régi használt ágyneműk tisztítását is elvállaljuk.

Pontos kiszolgálásért régi czégünk kezekedik. A t. uri közönség becses pártfogását tisztelettel kéri

Reich Hermann és Társa

Hatvan-utcza 74. szám.

Modern kárpitos és diszitő.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy Szwarc Vilmos butorgyáros úrtól kileptem, hol buzamosabb ideig mint kárpitos és diszitő-művezető működtem.

Piacz-utcza 40. sz. alatt, az udvarban

kárpitos és diszitő műhelyt a mai kor igényei szerint rendeztem be.

Több évi külföldi valamint a főváros elsőrangú üzleteiben szerzett tapasztalataim után képes vagyok a legkényesebb izlésnek is megfelelni.

Angol valódi bőrmunkákban specialista.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri, kiváló tisztelettel:

KÖHLER LAJOS,

moderna kárpitos és diszitő.

Suller Sámuel

szobafestő.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

József-kir. hercegeg-uteza

69. szám alatt

szobafestő, tapetirozó és mázó

műhelyt rendeztem be. — hol a leg-egyszerűbbtől, a legmodernebb kivitelű munkákat, izlésesen s jutányos árért elfogadok.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Suller Sámuel,

szobafestő.

Táncztanítási jelentés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy folyó hó 9-én, szerdán a „KORONA“ című táncsteremben (Csapó-utcza 17. sz.) az új táncztanfolyamor megnyitom.

Tandij 10 korona.

Zenedij 4 korona.

Magánórakat is adok, tetszés szerinti időben. — Minden vasárnap kis bált rendezek.

Beiratásokat elfogadok a mai naptól lakásomon vagy este a táncziskola helyiségében 7 órától.

A tanítást magam végezem.

Maradtam tisztelettel:

Schaf János,

táncztanító, Csapó-utcza 17. sz.

A hölgyközönség figyelmébe!

Ujdonságaink

Tavaszi Costüm

|| szövetekben ||

már megérkeztek!

BOSZNAV J. és TÁRSA

divatruházába,
Debreczen, Kossuth-utcza. 5. sz.

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 kr. 8 fillér.

Levél eni tudakozásokról pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg bekezdetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlat.

EGY MÉTERMÁZSA kőszén, haza szállítva 80 krajczár Neumann Nándor festék, lakk, kence és petroleum üzletében. Hatvan-utca 5. sz., telefon 205.

EGY DOBOZ borostyán-lakk 60 kr., egy doboz linoleum 70 kr., egy klg. gyorsan száradó firneisz 36 kr., hol? Neumann Nándor festék, lakk, kence és petrol kereskedésében. Hatvan-utca 5., telefon 205.

PEMETEFŰ maláta, és égetett cukorkák kaphatók, Riesz cukrázdájában.

VALÓDI KÉK uszó kocsikenőcs, gépolajok és halzsír, legolcsóbban szerezhető be Fazekas Kálmán petroleum és zsiradék üzletében, Hatvan-u. 6. sz.

TÖLGYFA-SZŐLÓKARÓ Hegedüs Emil faterkedőnél, Miklós-utca 7. sz. a., a hol is mindenféle jó minőségű tűzifa, valamint vastag vargafa is kapható.

JÓ FORGALMU fűszerüzlet kiadó. Meszena-utca 26. szám.

CSAPÓ-UTCZA 19. sz. alatt elsőrendű tej, tejszín és akáczméz kapható.

EGY FIATAL ember kertész tanulónak ajánlkozik. Czim a kiadóban.

KAISER SALAMON megnagyobbított részlet-áruházában a tavaszi áruk megérkeztek s úgy részletre, mint készpénzfizetés mellett a legolcsóbban szerezhető. Nagy raktár tükör és képekben. Hatvan-utca 2. szám.

IRODAI teendőben gyakorlott jó írásu leány felvétetik. Írásbeli ajánlatok „Jó írás” czim alatt a kiadóba kéretnek.

NAGY GABONA-ÜZLETBE vagy gőzmalomba bevásárlónak vagy átvéveinek egy jártas ember ajánlkozik. Czim a kiadóban.

Kereslet.

EGY fejős tehén, svájcer faj, amely napontként legalább 15-16 liter tejet ad, felelőség mellett mellett megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

ÜGYES fűszerkereskedő segéd, ideiglenes alkalmazást kaphat, Piac-utcai fűszerüzletbe. Czim a kiadóhivatalba.

JÓ CSALÁDBÓL való fiu, pinczér-tanulónak felvétetik. Czim a kiadóba.

ÜGYES újságelárusító felvétetik a kiadóhivatalban.

NAGY JÖVEDELMŰ foglalkozáshoz kerestetnek fix fizetés és jutalékra, intelligens, jó beszélő képességű urak. Ajánlatok „Állás” czimen a kiadóhivatalba intézendők.

PÉNZTÁRNOKNÓ óvadékkal beléphet. Czim a kiadóban.

EGY kisebbszerű fűszerüzletbe berendezés kerestetik. Czim a kiadóban.

EGY TÖBB iskolát fut tanulónak felveszek. Gőcsey István, Hunyadi-utca 26.

ELVESZETT csütörtökön délután a főtéren egy női ezüst duplafedelű óra. A szives megtaláló jutalmat kap Varga-utca 4. sz. alatt.

Nyomatott Debreczen szab. kir. város könyvnyomdájában, (Városház keresztépület) a Debreczeni Ujság körforgópénz.

Eladás.

A PALLAGON 26 hold 1055 négyszögöl új-osztású föld eladó. Ertekezhetni Miklós-utca 45. szám.

ELKÖLTÖZÉS miatt több rendbeli butor jutányosan eladó. Piac utca 71.

ELADÓ a Boldogkert 82. sz. II. járáson 1 nyilas szőlő, csinos új házzal, részletfizetésre is.

FODRÁSZ-ÜZLET 7 éves, berendezéssel eladó vagy kiadó. Ugyanott egy jó segéd felvétetik. Czim a kiadóban.

Olcsó szőlő.

A Debreczentől alig 2 km. re fekvő Átkosfődön mintegy 41 hold különféle finom fajszőlőkkel beültetett terület parcellázás folytán apróbb részletekben kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt:

MANDEL ZSIGMOND.

Hunyadi-utca 5., földszint.

Közgyűlés.

A DEBRECZENI IPAR és KERESKEDELMI BANK

az elmúlt év eredményét, a f. évi február hó 28-án tartott közgyűlésen mutatta be részvényeseinek. Az előterjesztések után a közgyűlés megaláztatását kifejezve, a felmentvényt az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak megadta. E után az egyhanglag megejtett választás eredményén k kihirdetése, melyszerint Szunyoghy Sándor kir. tan. igazgató-ági, Debreczeni Lajos felügyelő bizottsági tagul megválasztottak, — végül az elhalt Gaszner Károly volt elnök-igazgató érdemeit örökítették meg, a közgyűlési jegyzőkönyvbe való beiktatás által.

MEGHIVÁS.

Az „István” gőzmalom társulatnak

1904 évi Március hó 20 án, délelőtt 10 órakor, Debreczenben a Kereskedő-társulat épületének dísztermében tartandó

Évi Rendes Közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság által előterjesztett mérleg az arra vonatkozó jelentéssel.
2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.
3. A mérleg helybenhagyása, a felmentvény megadása és az osztalék megállapítása.

4. Két igazgatósági tag választása.
5. Két felügyelő bizottsági póttag választása.

Debreczen, 1904 február 27-én.

Felhivatnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló-jegyeiket az alapszabály 27. cikke értelmében, f. évi március 18 és 19 én, d. e. 10-12, d. u. 2-4 óráig, a Kereskedő társulat titkári ir. dájában átvenni sziveskedj nek. — A mérleg és veszteségnyereség rovás, márcz. 12 től kezdve, a társulat irodájában megtekinthető.

Az igazgatóság.

Japan orosz háboru

híreket nem gyártok, de bármely

nyomdai munkát

modern kiállításban gyorsan és olcsón készítek, u. m.: levélpapír és borítékot, számlát, körlevelet, esküvői meghívót, eljegyzési jegyet, névjegyet, menü-kártyákat, étlapokat, gyászjelentést stb.,

Mihály Sámuel papirkereskedése

gyorsajtó nyomdája

Főtér 30., Dréher sörcsarnokkal szemben.